

Eilat

Eilato kurortas – tai žemės lopinėlis, jungiantis Aziją ir Afriką, ir tai yra pats piečiausias Izraelio taškas. Palei Raudonosios jūros pakrantę driekiasi vienas gražiausių koralinių rifų pasaulyje, o aukštų uolėtų kalnų masyvas iš šiaurinės pusės sukuria nuostabią miesto panoramą.

Eilat

Jordanija. Petra

Uolos ir priešistorinės šventyklos iš Neolitinio amžiaus rodo, kad pirmieji žmonės Eilate apsigyveno mažiausiai prieš 10,000 metų. Jie naudojo akmeninį plūgą, pirmieji pradėjo garbinti medžius. Eilatas buvo puikiai žinomas ir Kreidos amžiuje dėl Timnos kasyklų, kuriose buvo vystoma metalurgija.

Karaliaus Saliamono laikais Eilatas buvo vienintelis Izraelio karalystės uostas, iš kurio laivai plaukdavo prekybos tikslais į Afriką ir Indiją. Vėliau romėnų laikais, Eilate įsikūrė didelė krikščionių bendruomenė.

7a. pradėjus valdyti musulmonams, Eilate rinkdavosi dešimtys tūkstančių piligrimų. Jų karavanai keliaudavo nuo Damasko ir Kairo link Mekos ir susijungdavo Eilate.

1115 m Eilatą užėmus kryžiuočiams, musulmonų piligrimai buvo apmokestinami už praėjimą per užimtąsias žemes, tačiau vėliau kryžiuočiai nusprendė užkariauti Meką. Kupranugariais atvežę medieną per dykumą, Eilate pastatė laivus ir pasiruošė puolimui prieš švenčiausią Islamo miestą. Puolimui žlugus, visas musulmonų pasaulis susivienijo prieš kryžiuočius.

20a pradžioje Eilatas buvo įsuktas į nuolatinis konfliktus tarp Britų ir Turkų imperijų, kol galiausiai pavyko sutarti, kad siena tarp jų prasidės nuo Tabos, 10km į pietus nuo Eilato.

Moderniojo Eilato statybos prasidėjo 1950-aisiais, ir šiuo metu Eilatas yra garsus ir populiarus kurortas pasaulyje, ypatingai mėgstamas nardymo mėgėjų ir profesionalų dėl garsiojo Raudonosios jūros koralinio

rifo. Naktinis gyvenimas verda Eilato prieklaukoje, kurioje gausu mažų parduotuvėlių ir kavinukų, iš kurių galima grožėtis Raudonosios jūros vaizdais.

Eilat - taip pat yra puiki paukščių stebėjimo vieta. Kadangi Eilat - jungiamasis taškas tarp Azijos ir Afrikos, tai vienas pagrindinių tiltų paukščių migracijoje. Paukščių stebėjimo takas driekiasi palei jūrą nuo Eilato link Jordanijos sienos, tuomet suka į šiaurę palei druskinus ežerus. Pats palankiausias metas paukščių stebėjimui – prieš pat saulėlydį.

Koralinis rifas

Eilato koralinis rifas yra šiaurinėje Raudonosios jūros dalyje. 4500km besidriekiantis koralinis rifas yra pats šiauriausias pasaulyje. Tyras ir šiltas vanduo sukuria puikias sąlygas koralams. Koraliniame rife gyvena didžiulė įvairių spalvingiausių tropinių žuvų, gausybė delfinų, ryklių, aptinkama net jūros karvių ir banginių. Gausiausia jūros gyvūnijos įvairovė Izraelyje yra Koralinio paplūdimio gamtos draustinyje (Coral beach nature reserve), kuris yra už 8 km pietų kryptimi link Tabos.

LANKYTINOS VIETOS

Petra

Šis senovinis uolose išskaptuotas miestas yra didžiausia Jordanijos vertybė ir vizitinė kortelė. Mozės slėnyje („Wadi Mousa“) įsikūręs miestas – įžymiausia turistų lankoma vieta Jordanijoje. Petra yra įtraukta į UNESCO paveldo sąrašą. Tai, ką šandien galima pamatyti Petroje, pastatyta ir įkurta nabatėjų – senovės

klajoklių arabų, kurie atvyko į Petrą ir čia įsikūrė. Juos sužavėjo neriboti vandens išteklių ir strategiškai puiki miesto vieta, esanti tarpeklyje, kurį lyg apsauginės sienos supo kalnai ir 100 metrų aukščio uolos. Iki II amžiaus pr. Kr. Petra tapo labai svarbiu miestu karavanų prekybos kelyje ir nabatėjų sostine. Čia prieglobstį rasdavo prekeiviai ir kupranugarių vilkstinės, čia buvo parduodamos prekės, o iš nabatėjų buvo perkamas maistas ir vanduo.

Petros miestas buvo ypatingai saugomas beduinų ir slepiamas nuo vakarų pasaulio. Nors apie Petrą europiečiams buvo žinoma iš senovės rašytojų, bet miesto vieta buvo nežinoma. Tik 1812 m. šveicarų keliautojas Johanas Ludwigas Burckhardtas atrado Petros miestą keliaudamas iš Sirijos į Kairą. Prie Negyvosios jūros sutikęs vietinį arabą ir išgirdęs iš jo apie senovinius griuvėsius, esančius apleistame Mozės slėnyje, keliautojas labai susidomėjo šia vieta ir nusprendė ją aplankyti. Žinodamas vietinių gyventojų priešiškimą europiečiams, jis buvo priverstas imtis įvairiausių gudrybių – persirengti arabu, sugalvoti įtikinamą priežastį, kodėl jis nori apsilankyti šioje vietoje. Planas pavyko, ir Johanas Ludwigas Burckhardtas atrado paslaptį apie Petros miestą. Keliautojas pamatė tik dalį Petros, nes jo susidomėjimas vietoje kėlė įtarimus vietiniam vedliui, todėl jis skubiai turėjo nutraukti žvalgybą.

Įspūdingiausi ir žymiausi Petros objektai: „Siq“ – siauras tarpeklys, vietomis susiaurėjantis iki kelių metrų, vedantis prie miesto vartų „Treasury“ (lobyno). „Treasury“ – tai

apie 30 m aukščio uolose iškaltas fasadas, Petros vizitinė kortelė. Ši vieta pasirinkta neatsitiktinai. Keliautojams išnyrant iš tamsaus tarpeklio netikėtai prieš akis išskylantis „Treasury“ pribloškia savo didingumu ir palieka neišdildoma įspūdį visam gyvenimui.

Kiti galingi Petros simboliai – įvairiausias kapavietės, iškaltos uolose ir pastatytos tiesiog ant žemės. Tačiau Petra – tai ne tik kapavietės. Kadase šiame mieste virė gyvenimas, jame gyveno dešimtys tūkstančių gyventojų. Čia buvo šimtai nedidelių parduotuvėlių, miesto gyventojai eidavo atsigaivinti prie fontano. Vanduo į miestą patekdavo sumaniai įrengtais kanalais ir vamzdžiais.

„Monastery“, arba „Deir“, yra didžiausia Petros šventykla, kurios 40 m fasadas iškaltas uolose.

Besilankantiems Petroje didžiulį įspūdį palieka raudonų atspalvių smiltainio uolos (dėl spalvų ir atspalvių miestas vadinamas rožės raudonumo miestu).

Petros statytojai naudojo išskirtinę, tik jiems būdingą statybos techniką. Fasada, kapavietės uolose būdavo skaptuojami, statomi iš viršaus į apačią. Britų keliautoja Harriet Martineau, apsilankiusi Petroje, rašė: „Kuo ilgiau čia buvome ir kuo daugiau uolų šventyklų aplankėme, tuo stiprėjo įsitikinimas, kad gyventojai, be savo kitų keistenybių, tikriausiai buvo ir sparnuoti“.

Petra užburia savo paslaptimi, išskirtine architektūra ir dvasia. Jordanai labai didžiuojasi šia vieta, todėl siekia, kad ji taptų vienu iš 7 naujų pasaulio stebuklų.

Jeruzalė. Al-aqsa mečetė

Negyvoji jūra

Delfinų rifas

Timnos slėnio nacionalinis parkas

Jeruzalė

Jeruzalė – vienas įspūdingiausių ir seniausių Izraelio miestų, šiandien turintis apie 720 tūkst. gyventojų. Tai daugiau kaip 3000 metų istoriją turintis miestas, tikras muziejus po atviru dangumi, kuriame susikerta žydų, krikščionių ir islamo religijos. Jeruzalė judėjų ir krikščionių kosmografijoje visada buvo pasaulio centras. Joje susieina visos istorijos linijos, didžiosios Rytų ir Vakarų religijos. Tiek Senasis, tiek Naujasis Testamentai skiria Jeruzalei centrinę vietą. Visa Jeruzalė yra tarsi didžioji paslaptis, kurioje civilizacijų susidūrimas nėra tik politologų vizija. Jis matomas plika akimi.

Krikščioniškos bažnyčios ir vienuolynai ant Alyvų kalnelio, kuriame Jėzus praleido paskutinę naktį prieš suėmimą, sudaro keistą simbiozę su arabų namais: bažnyčios aplipusios namais iš visų pusių, nes žemė čia labai brangi. Ant Alyvų kalno karšta net ir rudenį, todėl vertėtų eiti pasieniui, kur yra šešėlis. Iš ten pasiekiami Getsemanės sodai, kur Kristus meldėsi paskutinį vakarą, buvo pagautas ir išduotas. Į kairę nuo Alyvų kalno plyti gilus Kedrono slėnis, kuriame, anot Šv. Rašto, įvyks paskutinis teismas. Dar toliau matyti pranašų kapai, Dovydo miestas ir Siono kalnas.

Nuo Alyvų kalnelio leidžiamasi į senamiestį. Jeruzalės senamiestis suskirstytas į armėnų, arabų, žydų ir krikščionių kvartalus. Čia įsispraudusiose gatvelėse gyvena 30 000 žmonių, daugiausia arabai (ir musulmonai, ir krikščionys).

Ten, kur stovėjo karaliaus Saliamono šventykla, iš kur Kristus išvyjo prekijus, o kryžiuočių laikais buvo tamplierių Ordino būstinė, stovi Uolos kalno šventykla. Šios šventyklos vakarinė siena ir yra šventoji žydų Raudų siena. Taip pat tai vieta, kurioje, anot Korano, Mahometas gavo iš pranašo Gabriėliaus galią perduoti Alacho žodį ir knygą, o po mirties stebuklingu būdu buvo perkeltas iš Mekos ir paimtas pas Alachą. Jeruzalė po Mekos ir Medinos yra trečias šventasis miestas musulmonų pasauliui.

Iš pradžių Raudų siena buvo vien gynybinė. Vėliau ją Erodas pavertė tvirtovės siena. Net ir dabar, po dviejų

tūkstančių metų, ši siena, pastatyta ant žmonių prakaito ir ašarų, išlieka vilties ir atgimimo simboliu. Kažkada sukurta gynybai, Raudų siena ilgainiui tapo žydų tautos dvasiniu simboliu. Prie Raudų sienos meldžiasi būriai ortodoksų su kailinėmis kepurėmis ir juodomis skrybėlėmis (moterys meldžiasi atskirai, atskirtos nuo vyrų tvorele).

Nuo Raudų sienos pradedama eiti Kryžiaus keliu – „Via Dolorosa“. Tai maždaug kilometro ilgio Kristaus kančios kelias, musulmonų ir krikščionių kvartalais vingiuojantis iki nukryžiuavimo vietos – Kristaus karsto bažnyčios. Iš pirmo žvilgsnio juo eiti nėra sunku, bet Jėzui jį teko nueiti su sunkiu kryžiumi ant pečių. Kelionė prasideda nuo Liūtų vartų, kurie yra arčiausiai Uolos kalno šventyklos. Pakeliui yra Omrim mokykla. Prie šios vietos Kristus sustojo pirmąjį kartą. Iš viso jis buvo sustojęs 14 kartų ir tris kartus parkrito, neišlaikęs kryžiaus naštos. Pagaliau „Via Dolorosa“ atveda mus prie Kristaus karsto bažnyčios. Toje vietoje buvo Golgotos kalva, ant kurios Kristus buvo nukryžiuotas ir palaidotas. Tai švenčiausia vieta visiems krikščionims. Bažnyčia padalyta kaip pasaulis ir Jeruzalė – dalį šventenybių kontroliuoja stačiatikiai, dalį armėnai, dalį katalikai, dalį koptai ir sirai. Šalia bažnyčios arabų prekiautojai pardavinėja kryželius iš alyvmedžio ir kitokią krikščionišką atributiką, čia pat ir gaudantys turistus gidai.

Krikščionių ir turistų dažnai lankoma ir ta vieta, kurioje Jėzus Kristus su savo apaštalais valgė paskutinę vakarienę. Ji įrengta šalia karaliaus Dovydo kapavietės, už Jeruzalės senamiesčio sienų, ant Siono kalno papėdės.

„Coral World“ draustinis ir observatorija

Šiame draustinyje yra didelė kolekcija akvariumų, povandeninė observatorija, 3 dideli baseinai su juose plaukiojančiais rykkliais, rajomis, jūros vėžliais ir kitais dideliais jūros gyventojais. Tamsiajame kambaryje pamatysite unikalią šviečiančių žuvų kolekciją. Povandeninė observatorija – tai bokštas, besileidžiantis į jūros dugną, kurį su krantu jungia 100 m ilgio tiltas. Dvi povandeninio stebė-

jimo salės yra 5 m gilyje. Koraliniais rifais apaugęs bokštas sukūrė naują gyvenamąją aplinką tūkstančiams aplink plaukiojančių jūros padarų. Ten galima praleisti valandų valandas stebint koralus, pačių įvairiausių formų jūros gyvius, tropines žuvis, plaukiojančias aplink ir stebinčias turistus. Bokšto viršūnėje yra nuostabi apžvalgos aikštelė, nuo kurios atsiveria puikus vaizdas į Aqaba įlanką, Egiptą ir Jordaniją.

Delfinų rifas

Šiaurinėje Koralinio rifo dalyje yra Delfinų rifas (Dolphin reef) – vieta, kurioje galima stebėti delfinus, netgi maudytis ar nardyti kartu su jais. Didžiuliai jūros plotai yra atviri delfinams, todėl jie gali išplaukti ir grįžti atgal, kada tik panorėję.

Timnos parkas

Eilatas yra apsuptas nuostabaus grožio kalnų. Eilato kalnai supa iš vakarų, o iš rytų – Jordanijos Edom kalnai. Viena įžymiausių vietų kalnuose yra senovinės vario kasyklos. Ten galima pamatyti neįtikėtino kalorito uolas, kvapą gniaužiančius skardžius ir kanjonus. Pats įpūdingiausias darinys – Saliamono stulpai. Tai 50m aukščio raudoni stulpai, kuriuos is uolų išformavo vanduo. Timnos parkas randasi 25km į šiaurę nuo Eilato.

Negyvoji jūra

Negyvoji jūra – tai 60km ilgio ir 17 km pločio žemyninis ežeras, esantis 400m žemiau jūros lygio, besidriekiantis žemutinėje Jordanijos slėnio dalyje, palei Judėjų kalnus vakaruose ir Moab kalnus rytuose. Negyvojoje jūroje yra daugiau mineralų ir druskų nei bet kokiame kitam vandens telkinyje pasaulyje. Šalia Negyvosios jūros yra 13km ilgio Sodomos kalnai, susiformavę iš grynų druskos. Juose yra daug uolų su neįtikėtinų formų kabančiais druskos dariniais. Kairiajame Negyvosios jūros krante yra Mezad – vieta, kurioje ant uolos atbrailos tebestovi karaliaus Herodoto rūmai, kuriuose buvo pirmieji pasaulyje sveikatingumo centrai. Šiomis dienomis Negyvosios jūros regionas garsėja savo sveikatingumo procedūromis. Pakrante driekiasi daugybė sveikatingumo centrų.